

Conny Pettersson
2012-02-03

**Remissvar avseende Näringsdepartementets
promemoria avseende omarbetat direktiv om
byggnaders energiprestanda.
N2012/7477/E daterad 2011-12-23**

Remisslämnare

Organisation	Swedisol
Kontaktperson	Conny Pettersson
E-postadress	conny.pettersson@swedisol.se
Adress	Villagatan 17A, 619 35 Trosa
Telefon	070 – 594 62 10

Innehåll

Sammanfattning av synpunkter	2
Ställ konkreta krav	3
Höj ambitionsnivån	4
Nya jobb och exportmöjligheter	5
Besked och klara spelregler i god tid	6
Hur ser en framtida energimarknad ut?	6
Schablonmässiga kostnadsberäkningar	6
Om Swedisol	8

Sammanfattning av synpunkter från Swedisol på remiss

Swedisol kan inte tillstyrka förslaget om hur Sverige skall möta kraven för nära nollenergibyggnader som framställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU daterat den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda(EPBD2).

Swedisol anser att det är mycket önskvärt att ett så viktigt remissförslag som detta tas fram i samverkan med byggbranschens olika aktörer innan det skickas på remiss.

Vi anser att promemorian saknar förslag till åtgärder för att uppfylla direktivets artikel 9, nära-nollenergibyggnader (NNE)

Vi anser att den förändring av energikraven för icke eluppvärmda byggnader som infördes den 1 januari 2012 är otillräcklig för att uppfylla direktivets artikel 9, nära-nollenergibyggnader (NNE). Dessutom var den justeringen som infördes i BBR 19 en följd av ett regleringsbrev från 2009 där man senast 2011 skulle skärpa kraven i enlighet med EG direktivet 2002/91/EG. Det har inte inför den revideringen på något sätt framgått att det var avsett som en åtgärd för att möta kraven i EPBD2.

Swedisol vill se ett nytt förslag där

- behovet av energi ligger betydligt närmare noll än i remissförslaget.
- kraven på byggnadens energiprestanda ställs oberoende av uppvärmningssystem och energikälla.
- byggnaders energiprestanda styrs av en bra klimatskärm och kompletteras med krav på specifik energianvändning och effektbehov.
- ambitiösa krav införs på högsta tillåtna värmeförluster för klimatskärmens olika byggnadsdelar (U-värden).
- ambitiösa krav införs på byggnadens lufttäthet.
- ambitiösa krav införs på byggnadens installationssystem.

Ställ konkreta krav

Europaparlamentet och Europeiska Unionens råd har antagit detta direktiv, EPBD2, av huvudskälen att minska användningen av energi och att öka andelen förnybar energi inom bygg och fastighetssektorn samt att öka försörjningstryggheten.

Byggnadens energieffektivitet (klimatskalet) bestäms för en tid av minst 50 år medan energiförsörjningssystemen förändras i en betydligt snabbare takt och är svåra att överblicka.

Alla nya byggnader ska senast den 31 december 2020 (två år tidigare för offentliga byggnader) vara NNE byggnader och ett etappmål till 2015 ska uppställas. Detta kräver att Sverige redan nu ställer upp krav för en omställning som kan användas av branschen och vara helt utvärderad och säkerställd det datum när alla byggnader ska vara NNE byggnader.

Det styrande kravet bör vara utformningen av byggnadens klimatskal. Det ska utformas lika oavsett vilken uppvärmningsform och energikälla som väljs initialt.

1) I första hand måste därför relevanta U-värdeskrav ställas på de i klimatskalet ingående byggnadsdelarna samt för byggnadens genomsnittliga U-värde.

2) För kravet på specifik energianvändning ansluter vi oss till Energimyndighetens rapport "Nationell strategi för lågenergibyggnader".

3) Slutligen ska krav på byggnadens lufttätethet och installationssystem införas.

Swedisol föreslår att följande nivåer ska vara krav för allt byggande 2020 och redovisade i regelverk snarast:

Tabell 1: Krav på specifik energianvändning

	Icke elvärmda [kWh/m ² , år]			Elvärmda [kWh/m ² , år]		
	I	II	III	I	II	III
Byggnadskategori/geografisk zon						
Bostäder	75	65	55	50	40	30
Lokaler, grundvärde	70	60	50	50	40	30
Lokaler, högsta tillägg för hygienluftflöde	35	30	25	25	20	15

Byggnadens energiprestanda mätt i beräknad eller faktisk energianvändning bör som tidigare delas upp i geografiska zoner för att möjliggöra en rationell och effektiv produktion hos olika aktörer i byggsektorn.

Tabell 2: U-värdes- och lufttäthetskrav

Förslag till minimikrav i Byggregler 2020	
U krav grund/golv [$\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$]	0,10
U krav yttervägg [$\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$]	0,10
U krav tak [$\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$]	0,08
U krav fönster [$\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$]	0,90
U krav dörr [$\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$]	0,90
Um krav [$\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$]	0,25
Lufttäthetskrav [l/s m^2]	0,30
Byggnadselementens kravnivåer och lufttäthetskravet är gemensamma för alla byggnadskategorier	

Höj ambitionsnivån

Vi anser att detta förslag tillsammans med det tidigare förslaget N2011/5600/E daterat 2011-09-22 inte har beaktat de skäl som finns som grund för direktivet och inte uppfyller flera av direktivets artiklar.

När det gäller att den offentliga sektorn ska visa vägen när det gäller byggnaders energiprestanda finns det inga åtgärder vidtagna överhuvudtaget i detta förslag.

Dessutom blir det svårare att uppfylla det av regering och riksdag fastlagda målet om en minskad energianvändning i byggnader med 20 procent till år 2020 och 50 procent till år 2050.

Det förslag som nu finns är att energikraven i dagens byggregler, BBR 19, ska ge oss byggnader som är att betrakta som nära nollenergibygnader.

Med dagens krav bygger vi upp ett bestånd av småhus som klarar kravet på byggnadens specifika energianvändning till mycket stor del med hjälp av energikrävande installationer som värmepumpar. Vid en omställning till andra värmesystem och energikällor har vi byggnader med ett undermåligt klimatskal som får stor inverkan på energianvändningen.

Med dagens krav kommer vi årligen att tillföra vårt byggnadsbestånd ett stort antal byggnader som får stora framtida kostnader för att förändra det som hade kunnat göras rätt från början.

Den tolkning som remissförslaget har av NNE byggnader skiljer sig väsentligt från den syn som till exempel Danmark har. Nedan följer en tabell över olika byggnadstyper och kravnivåer på den danska marknaden.

Tabell 3: Energikrav i kWh/m² per år, olika byggnadstyper

	BR 08	BR10	2015	2020
150 m ² enfamiljshus	84,7	63,5	36,7	20
1 000 m ² flerfamiljshus	72,2	54,2	31	20
10 000 m ² skolor	95,2	71,5	41,1	25
1 000 m ² kontor	97,2	73,0	42	25
300 m ² förskolor	102,3	76,8	44,3	25

Vid jämförelse av kravnivåer mellan olika länder bör man notera att skillnader finns i hur man mäter energi och area. Danmark använder primärenergi som tillförs byggnaden och bruttoarea medan Sverige använder köpt energi och nettoarea. Det är dock ställt utom allt tvivel att Danmark har en mycket mer ambitiös kravnivå för energiprestanda i byggnader.

I danska Erhvervs- og Byggestyrelsens rapport "Kartläggning av strategier för lågenergibygnader inom EU" redovisas medlemsstaternas nuvarande energikrav på byggnader. I den rapporten kan man se att det inte bara är Danmark som har en ambitiös inställning till att uppfylla kraven i EPBD2. Det gäller även Frankrike, Tyskland och England. *Sveriges ambition borde vara att ligga på minst samma kravnivå som dessa länder.*

Nya jobb och exportmöjligheter

Genom en långsiktig och klok energipolitik kan vi skapa bra förutsättningar för hela den svenska industrin med bra försörjningstrygghet av energi.

Ökade krav driver utveckling av nya energieffektiva lösningar och vi ser nu hur unionens medlemsstater börjar införa direktivet om byggnaders energiprestanda in i nationella regelverk. På sikt kommer kunskap, produkter och tjänster att vara en stor affärsmöjlighet för företag som är med i denna utveckling.

I förlängningen av detta så kommer höga klimatambitioner att förutom lägre kostnader för energi och mindre klimatpåverkan även att ge nya exportmöjligheter och jobb. Genom att driva energi- och klimatomställningen kan vi dra fördelarna av att vara ett föregångsland.

Sektorn för energi- och miljöteknik är redan idag stor och kommer på sikt att växa ännu mer i takt med att andra länder kommer att införa NNE byggnader.

Sverige bör därför satsa på och ge bidrag till forskning och utveckling av nya material och nya tekniker som kan ge intäkter och arbetstillfällen för svenska företag på en växande marknad.

Besked och klara spelregler i god tid

Hur ska en utveckling av NNE-byggnader kunna ske utan riktlinjer från ansvariga myndigheter? Hur ska demonstrationsprojekt bli meningsfulla om inte anvisningar och riktlinjer finns för projektörer och entreprenörer som ska uppföra dessa projekt?

Att skjuta på publicerandet av krav på NNE-byggnader innebär inte bara att man åsidosätter EPBD2. Man ger också industriella aktörer i byggbranschen mindre tid till en nödvändig omställning. För lågt ställda krav gör att olika initiativ från beställare, kommuner och entreprenörer kommer att växa fram. Vi riskerar därmed ökade kostnader för irrationell produktion.

Beställare kommer att få ett byggnadsbestånd med alltför höga driftkostnader. *Ett bestånd som dessutom kommer att medföra betydande merkostnader för att i efterhand konverteras till energieffektiva byggnader.*

Hur ser en framtida energimarknad ut?

Sverige har en stor andel förnybara energikällor i förhållande till många andra länder. Energimarknaden är inte lokal utan kommer att få en starkt ökad konkurrens i takt med att efterfrågan på vattenkraft, vindkraft, solenergi och biomassor ökar. Samtidigt minskar tillgången på olja.

Att tro att priser och tillgång på energikällor inte starkt kommer att påverkas av detta är att lura sig själv. Vi vet dessutom att priser på både el och fjärrvärme har utvecklats i snabbare takt än inflationen. Vi anser att man spekulerar om man räknar med att framtida energipriser ska öka endast i takt med inflationen.

International Energy Agency (IEA) har i World Energy Outlook 2011 konstaterat att det kommer att finnas stor efterfrågan på våra globala energiresurser. Myndigheten räknar med att konsumenterna inom kort kan räkna med kraftigt stigande oljepriser. Det innebär ett ökat intresse för och efterfrågan på andra energikällor och förnybara resurser. Dessa får därmed högre priser. *Att säkra ett lågt energibehov i byggnader bör därför ges hög prioritet.*

Schablonmässiga kostnadsberäkningar

Remissens slutsats bygger bland annat på Boverkets rapport 2011:31, vilken visar två teoretiska byggnader, ett småhus och ett flerfamiljshus, fyra olika orter, två uppvärmningssystem. Tre olika energiprestandanivåer för varje

alternativ redovisas och där alternativ ett är den i remissen föreslagna NNE nivån. Alternativ två har ett förbättrat klimatskal inklusive ventilation med värmeåtervinning. Alternativ tre omfattar avloppsvärmeväxlare, solceller och solvärme.

Kostnadsberäkningarna för de båda andra alternativen är mycket schablonmässigt och bristfälligt redovisade. Beträffande alternativ två så finns ingen redovisning av hur konstruktionen har förändrats mellan de två alternativen. Kostnaden för uppvärmningssystemen är på samma nivå trots de skilda effektbehoven och analysen tycks vara mycket schablonmässigt upprättad.

Kostnaden för klimatskalsförbättringar beräknas i Boverkets analys ända upp till 10 procent av produktionskostnaden vilket med de erfarenheter som finns från genomförda projekt är alltför mycket. Hittills gjorda uppföljningar visar på att produktionskostnaderna normalt ökar med 1,5 - 6 procent. Detta utan att gemensamt regelverk eller gemensamma standarder kunnat ge rationaliseringseffekter.

Energipriser har en mycket stor inverkan på lönsamhetsberäkningar. Ökande global efterfrågan på energi förväntas som tidigare nämnts leda till stigande energipriser. *Swedisol är därför kritisk till antagandet att energipriserna i framtiden bara kommer att öka med inflationen.*

Det är sannolikt att ökad kompetens och nya lösningar kommer att göra produktionen av nära-nollenergibyggnader mer effektiv och till lägre kostnader. I detta sammanhang är det intressant att notera att de danska myndigheterna har en helt annan syn på den utvecklingen.

De slutsatser som dras i den danska rapporten är att teknik, byggmetoder och energipriser kommer att utvecklas betydligt under de närmaste åren. Med den nya 2020 klassen kommer man i dagsläget att få ökade kostnader jämfört med dagens kostnader för standardhus. Man förväntar sig dock att det ska vara lönsamt redan innan 2020.

Att bygga energieffektivt är inte en fråga som ska styras av kortsiktiga analyser och beslut på fastighetsmarknaden. *Drivkraften måste istället vara att skapa förutsättningar för ett långsiktigt hållbart samhälle med liten klimatpåverkan och försörjningstrygghet. Detta kräver politisk styrning via våra myndigheter.*

Om Swedisol

Swedisol är branschorganisationen för Sveriges ledande isoleringsföretag.

Medlemmarna marknadsför och säljer mineralullsisolering som skyddar mot värme, brand, kyla och ljud. Nyttan av produkterna är minskad energianvändning som i sin tur ger lägre kostnader för att värma upp byggnader och bromsa klimatförändringar. Den gemensamma synen på energiförbättrande åtgärder är att alltid börja med en genomgång av klimatskalet – byggnadens tak, golv, väggar, fönster och dörrar. Klimatskalet ska vara välisolerat och tätt för att undvika onödiga värmeförluster. Swedisol är medlem av den europeiska branschorganisationen Eurima.

Våra mål

- Arbeta för vederhäftig egenskapsredovisning, enhetliga provnings- och mätmetoder för olika egenskaper samt en ändamålsenlig lösning även av övriga för branschen gemensamma tekniska frågor.
- Verka för vederhäftighet i information, reklam och försäljning.
- Utåt företräda branschen och främja dess intressen i förhållanden till statliga och kommunala myndigheter, organisationer, företag och enskilda.
- Vid behov samarbeta med motsvarande sammanslutningar i andra länder.

Remisslämnare

Organisation	Swedisol
Kontaktperson	Conny Pettersson
E-postadress	conny.pettersson@swedisol.se
Adress	Villagatan 17A, 619 35 Trosa
Telefon	070 – 594 62 10